Kamp İçi E-Kart Programı
Fiyat Market İzleme (FMİ) ve Yerinde İzleme (Yİ) Raporu
1. Çeyrek: Ocak - Mart 2021

ÖNE ÇIKANLAR

- Gıda sepeti maliyeti Aralık 2020'de 179 TL'dan Mart 2021'de 189 TL'ya yükselmiştir. Gıda sepeti maliyeti Şubat 2021'de 192 TL'yla en yüksek değerine ulaşmıştır.
- Yardım miktarı Ocak 2021 itibarıyla aylık kişi başı 100 TL'dan 120 TL'ya yükseltilmiştir. Mart 2021 itibarıyla bu miktar gıda sepeti maliyetinin %64'ünü karşılamaktadır.
- Kamp yönetimleri COVID-19 tedbirlerini tüm kamplarda uygulamayı sürdürmektedir. Öncelikli grupların aşılanmasına başlanmıştır.
- Kış koşulları, çoğu tarım işçiliğinden ek gelir elde eden yararlanıcıların alım gücünü azaltmıştır.

Ç1 2021 GELİŞMELERİ

- COVID-19 salgını insanların hayatlarını etkilemeye devam etmektedir. Kamplar ulusal tedbirlerle uyumlu olarak hafta içi akşam 9'dan sonra ve hafta sonları sokağa çıkma yasağı uygulamaktadır. Ortak alanlar dezenfekte edilmekte ve giriş çıkışlarda kamp sakinlerinin ateşi ölçülmektedir.
- Sözleşmeli marketlerin çoğu iyi durumda ve yeterli gıda stokuna sahiptir. Ancak Yayladağı kampındaki üç marketin sözleşmesi program şartlarını yerine getirmedikleri için Şubat ayında feshedilmiştir.
- Ocak ayında gıda enflasyonu %21 olarak ölçülmüş ve Mart ayında %17'ye gerilemiştir. Ancak yine de yüksek seyretmektedir. Ayrıca yıllık enflasyon oranı artmaktadır.

ÇIKTILAR

Çıktılar – Ç1 2021	Ocak	Şubat	Mart
Yararlanıcılar	52,348	51,940	52,552
Toplam yardım miktarı * (TL)	6,281,760.00	6,232,800.00	10,575,200.00

Ç1 2021 DIŞERİŞİM FAALİYETLERİ

COVID-19 tedbirleri kapsamında dış erişim faaliyetleri salgının başladığı Mart 2020'den beri uzaktan yürütülmektedir. Ç1 2021 itibarıyla WFP saha ekipleri, İzleme ve Değerlendirme (M&E) birimi, Türk Kızılay, sözleşmeli market yöneticileri, kamp yönetimi ve İl Göç İdaresi Müdürlüğü çalışanları arasındaki yakın iş birliği sayesinde program uygulaması başarıyla devam etmektedir.

İzleme Faaliyetleri – Ç1 2021			
Ay	Ocak	Şubat	Mart
Fiyat Market İzleme (FMİ)	13	12	12
Memnuniyet Anketi	7	0	0
Yardım Sonrası İzleme (PDM)	40	170	170
Uzaktan Kamp İzleme (Yerinde İzleme)	18	21	21
Sözleşmeli Market Değerlendirmesi	0	9	5
Toplam	**78**	**212**	**208**

Raporlama dönemi boyunca WFP ekibi yukarıdaki tabloda gösterildiği üzere 5 farklı faaliyet ortaya koymuştur. Bu faaliyetlerin amacı kamp içi programının sorunsuz

biçimde uygulanması, yararlanıcıların ihtiyaçlarının iyi anlaşılması ve yapılan yardımın alınan geribildirime göre şekillenmesidir. Ayrıca, uzun bir aranın ardından WFP Hatay ekibi Kızılay ekipleriyle birlikte Yayladağı kampının dışındaki marketlere bizzat giderek sözleşmeli marketleri değerlendirmiştir.

TÜRKİYE'DEKİ MÜLTECİ KAMPLARI – Ç1 2021

1. HEDEFLER

Hedef: Bu rapor Ocak-Mart 2021 dönemi içerisinde tüm kamp içi faaliyetleri özetlemektedir. Market izleme çalışmaları;

1) kısmen kısıtlı kullanıma sahip e-kart programının[1] performansının,
2) raporlama dönemi içerisinde marketlere ilişkin kaydedilen ve çözümlenen kilit sorunların ve
3) WFP ile sözleşmeli marketlerdeki ve sözleşmeli olmayan marketlerdeki fiyat trendlerinin önceki dönemlerle karşılaştırılarak analiz edilebilmesini sağlamaktadır.

Fiyat Market İzleme: WFP/Kızılay her ay fiyatları karşılaştırmak için e-kart programı kapsamında sözleşmeli marketleri ve sözleşmeli olmayan diğer yerel marketleri ziyaret etmektedir. FMİ faaliyeti, marketlerin sözleşme gereklerini yerine getirmesini ve fiyatların yerel trendleri takip etmesini mümkün kılarak programın yakından izlenmesini sağlar.

[1] Aralık 2019'dan beri WFP kamplardaki her bir mülteci için 100 TL'lık yardım yapmaktadır. Yardımın 80 TL'sının sadece gıda harcamaları için kullanılması gerekmektedir. Kalan 20 TL'sı ise herhangi bir kısıtlamaya tabi değildir.

Yerinde İzleme: Her ay kamp ziyaretleri sırasında yürütülen Yİ faaliyetleri mültecileri ilgilendiren ve programı etkileyebilecek gelişmeleri ve değişiklikleri tespit ederek kamplardaki ve marketlerdeki durumun gözlemlenmesine olanak tanır.

Koruma ve yönlendirme: Koruma ve yönlendirme sistemi 2017'den beri faaliyet göstermekte olup mültecilerin korumaya dair ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlamaktadır. Özel ilgi ve destek gerektiren vakalar WFP saha ekipleri tarafından ziyaretler sırasında tespit edilmekte veya kampta bulunan TK görevlilieri ile kamp yönetimi tarafından WFP personeline iletilmektedir. WFP ise bu vakaların çözümü i.in ilgili oruma kuruluşlarına yönlendirmektedir.

Şikayet ve Geribildirim Mekanizmaları: Türk Kızılay'ın 168 çağrı merkezindeki 3 operatör kamp içi programıyla ilgili çağrıları almakla görevlendirilmiştir. Kamp içi programın daha etkin ve sorunsuz bir şekilde uygulanabilmesini sağlamak amacıyla Ağustos 2019'dan bu yana çağrı merkezi kamp sakinlerinin şikayet ve geribildirimlerini almaktadır.

2. METODOLOJİ

WFP izleme ekipleri her ay kampları habersiz olarak ziyaret eder. Ziyaretler genellikle yardımın kartlara yüklendiği hafta içerisinde gerçekleştirilir. WFP personeli izleme ziyaretleri sırasında marketleri şu alanlarda kontrol eder:

- marketin genel durumu;
- gıda maddelerinin mevcudiyeti;
- gıda maddelerinin kalitesi;
- gıda maddelerinin fiyatı;
- yararlanıcılara ayrıntılı fiş verilmesi;
- market personelinin yararlanıcılara yönelik uygulamaları/davranışları;
- programa ilişkin bilgi materyallerinin/posterlerin görünürlüğü;
- program kurallarına uyma;
- market çalışanlarının program farkındalığı ve
- yararlanıcı geri bildirimi.

İzlenen Marketletin Sayısı – Ç1 2021

Ay	Sözleşmeli market	Sözleşmeli olmayan market	Toplam
Ocak 2021	13	11	24
Şubat 2021	13	10	23
Mart 2021	10	10	20
Toplam	**36**	**31**	**67**

-

Ç1 2021'de toplam 67 market izleme faaliyeti gerçekleştirilmiştir. COVID-19 salgını sebebiyle WFP saha faaliyetlerini Mart 2020'den itibaren askıya alıp faaliyetlerini salgın koşullarına uygun olarak sürdürmüştür. Kızılay ile kurulan yakın iş birliği sayesinde sözleşmeli marketlerden fiyat bilgisi toplanabilmiştir. WFP çalışanları sözleşmeli olmayan marketleri telefonla arayarak veya bu marketlerin online alışveriş sitelerini ziyaret ederek ürünlerin fiyat bilgisine ulaşmıştır. Yİ için veriler telefonla toplanmıştır.

Raporlama döneminde izlenen sözleşmeli ve sözleşmeli olmayan marketlerin sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

3. FİYAT İZLEME

Aylık Gıda Sepeti		
Ürün	**Ürün**	**Ürün**
Ekmek	7.5	kg
Pirinç	3	kg
Bulgur	1.5	kg
Fasulye	1.5	kg
Yumurta	30	adet
Yoğurt	1.5	kg
Beyaz peynir	1.5	kg
Domates	0.9	kg
Salatalık	0.9	kg
Ayçiçek yağı	0.75	kg
Şeker	1.5	kg
Tuz	0.15	kg
Çay	0.15	kg

FMİ çalışması kamplarda gıda sepetinin ortalama maliyetinin hesaplanmasına yardımcı olmaktadır. Standart gıda sepeti mültecilerin gıda tüketim alışkanlıkları değerlendirilerek belirlenen belli başlı gıdalardan meydana gelmektedir. Gıda sepeti, Sphere standartlarıyla uyumlu olarak kişi başına günlük 2,100 kcal tüketilmesine olanak tanımaktadır (Metodolojiyle ilgili daha fazla bilgi için Ç1 2018 raporuna bakınız).

Gıda sepetinin maliyeti dört farklı kaynaktan izlenmektedir. Bunlardan ilki ulusal düzeydeki TÜİK verileriyken (Şekil 1'deki gri çizgi) ikincisi TÜİK'in sadece Türkiye'nin güneydoğusuna yönelik yayınladığı verilerdir (sarı çizgi). Üçüncüsü, WFP ve Kızılay'ın saha çalışanlarının mültecilerin kartlarını kullandıkları kamp marketlerinden topladıkları verilerdir (mavi çizgi). Dördüncüsü ise yine WFP çalışanlarının kamplardaki veya kamp çevresindeki sözleşmeli olmayan marketlerden karşılaştırma amaçlı topladıkları verilerdir (turuncu çizgi)[2].

Aralık 2020'de en üst seviyeye (%21) ulaşan gıda enflasyonu takip eden aylarda gerileyerek Mart 2021'de %17 olarak kaydedilmiştir. Ancak hala oldukça yüksek olan bu oran Ç1 2021'deki gıda sepeti maliyetini etkilemiştir. Gıda sepeti maliyeti Ç4 2020 ve Ç1 2021 arasında ulusal düzeyde istikrarlı seyretmiş ve Mart 2021'de 243 TL olarak ölçülmüştür. Ancak güneydoğu bölgesinde Aralık 2020 ve Mart 2021 arasında 219 TL'dan 231 TL'ya yükselmiştir **(Şekil 1)**. Sözleşmeli olmayan marketlerde Ç4 2020'de gıda sepeti maliyeti hızlı artmış, Ç1 2021'de ise daha istikrarlı seyretmiştir. Bu marketlerde gıda sepeti maliyeti Mart 2021'de 208 TL olarak kaydedilmiştir.

Şekil 1: Gıda sepeti maliyeti (TL) Mart 2020 – Mart 2021 arasındaki fiyat değişimi

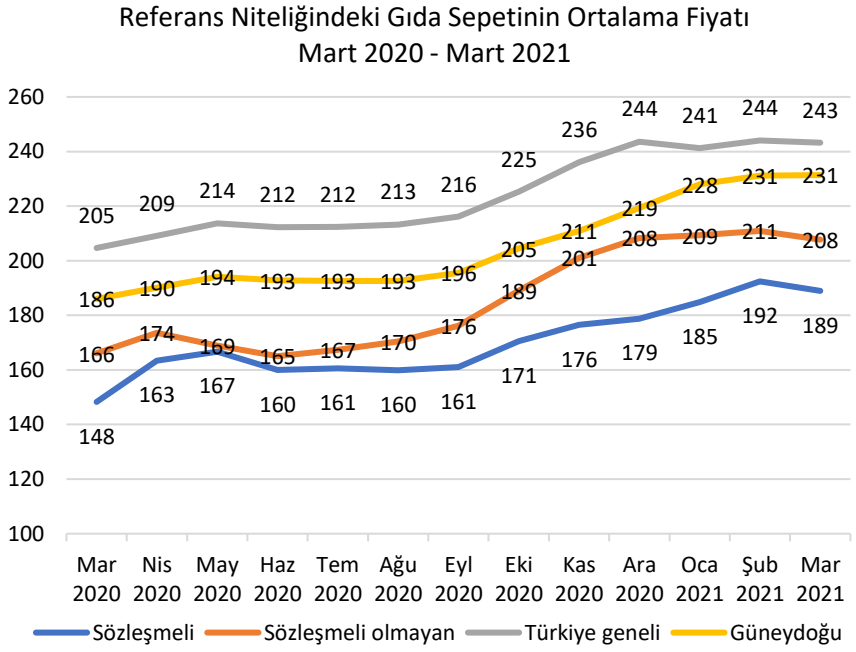

[2] TÜİK verileri, Türk nüfusunun tercihlerini yansıtan daha kaliteli ürün ve markalar temelinde toplanmaktadır: http://www.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1014#. WFP'nin fiyat verileri mültecilerin seçtiği ürünler temelinde toplanmaktadır. Bunlar genellikle mevcut olan en ucuz ürünlerdir.

Sözleşmeli marketlerdeki gıda sepeti maliyetinde Ç1 2021 boyunca dalgalanmalar görülmüştür: Aralık 2020'de 179 TL'dan Ocak 2021'de 185 TL'ya, Şubat ayında ise 192 TL'ya yükselmiş ve Mart ayında 189 TL'ya gerilemiştir. Ancak Mart 2020 ve Mart 2021 arasında gıda sepeti maliyetinde gözlemlenen yıllık artış %28'le oldukça yüksek ölçülmüştür.

Yararlanıcıların alım gücünün devamlı düşmesi göz önüne alınarak bağışçılar sayesinde yardım miktarı aylık kişi başı 100 TL'dan 120 TL'ya arttırılmıştır. Böylece Ç1 2021'de yapılan yardım kamp sakinlerinin harcamalarının %64'ünü karşılamaya yetmiştir.

Şekil 2'de Mart 2020 ve Mart 2021 arasında gıda sepeti maliyetinin sözleşmeli marketlerdeki değişimi gösterilmiştir. Mart 2021'de Yayladağı kampı hariç diğer kamplarda gıda sepeti maliyeti sadece 2 TL fark etmiştir. Yayladağı kampının yapısı gereği içerisinde 8 farklı sözleşmeli market bulunmaktadır (Mart ayı itibarıyla bu sayı 5'e düşürülmüştür) ve diğer kampların aksine bu marketlerin tümü BİM şubesi değildir. Yayladağı kampındaki gıda sepeti maliyeti hep yüksek olmakla birlikte Mart 2021'de ortalamanın yaklaşık 5 TL üzerinde ölçülmüştür, ancak yine de sözleşmeli olmayan marketlerden ucuzdur. Sözleşmeli olmayan marketlerdeki ortalama gıda sepeti maliyeti 207 TL'yken Yayladağı'ndaki sözleşmeli olmayan marketlerde 236 TL'yı bulmaktadır.

Altınözü hariç tüm kamplarda Şubat 2021'de fiyatlar artmış, ardından Mart ayında tekrar düşmüştür. Artışın temel sebebi peynir, kuru fasulye, yağ ve yumurta fiyatlarıdır. Altınözü kampında gıda sepeti maliyeti Ocak ve Mart 2021 arasında kademeli olarak artmıştır.

Şekil 2: Tüm kamplardaki sözleşmeli marketlerde gıda sepeti maliyeti (TL), Mart 2020 – Mart 2021

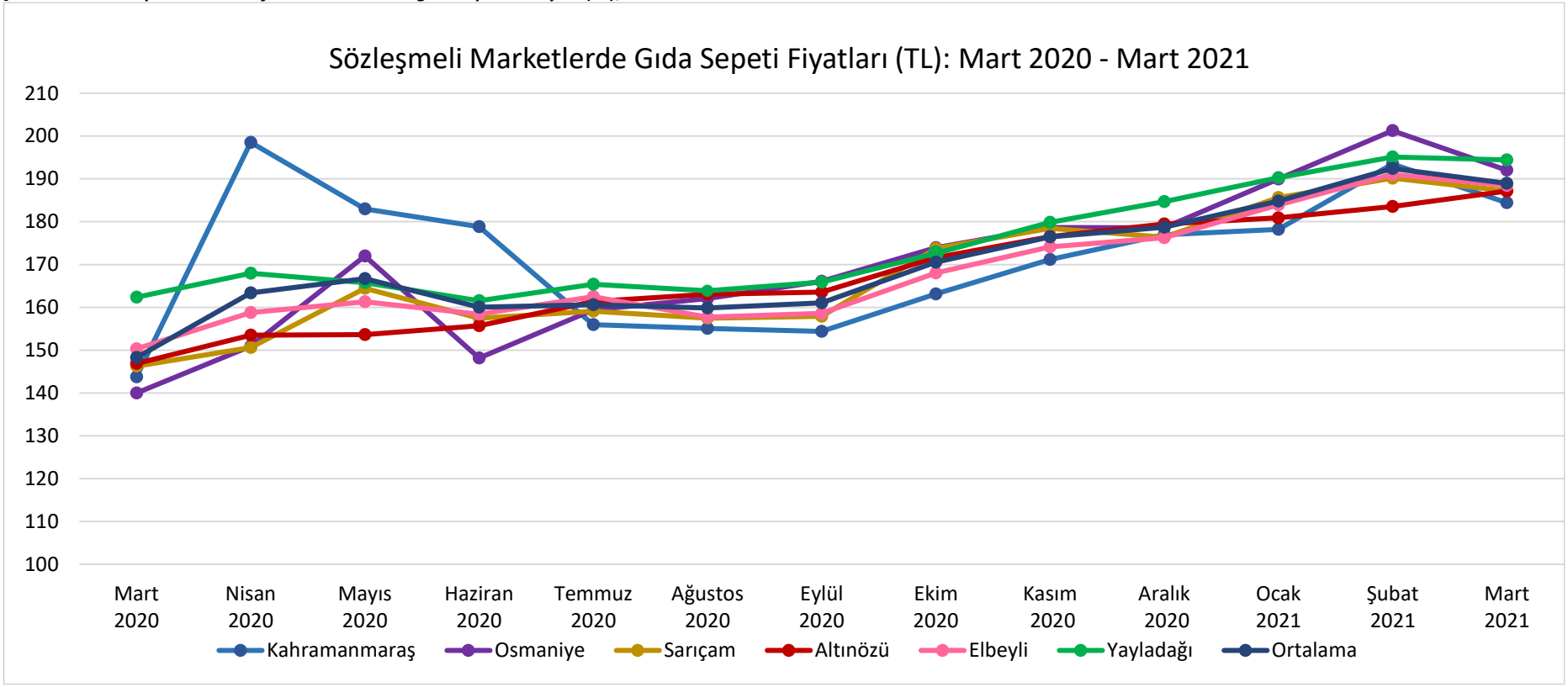

4. YERİNDE İZLEME

İdare/Yönetim

Ocak ve Mart 2021 arasında 25 aile Kahramanmaraş kampından isteyerek ayrılıp şehre yerleşmiş veya bir başka ülkeye taşınmıştır. Kilis kampından ise 2 aile taşınmıştır. Ocak ayında Kahramanmaraş kampının müdürü olan Neriman Deniz görevini tamamlamış, önceden kampın depo yöneticisi olan Ahmet Dursun onun yerine yeni kamp müdürü olarak atanmıştır.

COVID-19 Tedbirleri

COVID-19 tedbirleri kamplarda Hükümetin ülke çapında geçerli olan düzenlemelerine göre hayata geçirilmektedir. Bu kapsamda hafta içi akşam 9'dan sonra ve hafta sonları gün boyu sokağa çıkma yasağı uygulamaktadır. Ortak alanlar dezenfekte edilmekte ve giriş çıkışlarda kamp sakinlerinin ateşi ölçülmektedir. Kamplarda karantinada kalması gereken mülteciler için ayrı konteyner alanları belirlenmiştir. Kamp çalışanları karantinada kalan hanelerin alışveriş yapmasına yardımcı olmaktadır. Kamplardaki okullar Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlemelerini takip etmektedir. Kahramanmaraş ve Kilis kampındaki ortak alanlar (çocuk dostu alanlar gibi) gerekli tedbirler çerçevesinde kamp sakinlerinin kullanımına açıktır. Kilis kampında iki Kızılay çalışanı tarafından idare edilen bu alanlarda Türkçe dersleri ile COVID-19 hijyen ve farkındalık eğitimleri verilmektedir.

Kahramanmaraş kampında salgın süresince hijyen ihtiyacının uygun şekilde karşılanabilmesi için su kullanımına getirilen kota kaldırılmıştır. Böylece yararlanıcılar ihtiyaç duydukları kadar su kullanabilmektedir. Ayrıca, önceki kış yararlanıcılara tanınan elektrik kullanım hakkının yetersiz olduğuna ilişkin şikayetler üzerine kamp yönetimi gerekli ayarlamaları yapmış ve Ç1 2021'de bu konuda herhangi bir şikayet gelmemiştir. Kış koşulları göz önünde bulundurularak Kızılay tarafından kamp sakinlerine 22,000 çift çorap dağıtılmıştır. Bunun yanı sıra atıştırmalık olarak da 5,040 paket wafers bisküvi dağıtılmıştır.

Şubat ayında öncelikli grupta olan mültecilerin aşılanmasına başlanmıştır. Bu kapsamda 65 yaş üstü yararlanıcılar sağlık hizmetleri tarafından belirlenmiştir. Yararlanıcıların aşılanması isteğe bağlı olarak yapılmıştır. Mart ayında ise ikinci doz aşılar yapılmaya başlanmıştır.

E-kart Sorunları

E-kart yardım miktarı Ocak 2021 itibarıyla aylık kişi başı 100 TL'dan 120 TL'ya yükseltilmiştir. Kızılay yararlanıcıları yardım miktarındaki artışla ilgili bilgilendirmek için broşür dağıtmıştır. Kilis kampında broşür dağıtımı ufak bir gecikmeyle Ocak ayının sonunda yapılmıştır.

Kahramanmaraş kampındaki bazı yararlanıcılar yardımın kartlarına yüklenmediğini ifade etmiştir. Kızılay ve kamp yönetimi sorunu araştırdığında Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nden bu kişilerin sosyal güvenlik kaydının olduğu ve dolayısıyla yardım almaya hak sahibi olmadıkları bilgisi gelmiştir.

Market kuralları, koşulları ve bakımı

Ç1 2021'de kamp marketleri COVID-19 tedbirlerini uygulamaya devam etmiştir. Hafta içi 10:00 ve 20:30 saatleri arasında hizmet veren marketler hafta sonları uygulanan sokağa çıkma yasakları çerçevesinde 17:00'de kapanmaktadır. Marketlere sınırlı sayıda müşteri alınmaktadır ve kalabalık sıkıntısı yaşanmamaktadır. Yararlanıcılar tedbirlere uymakta ve market içerisinde maske takmaktadır. Kahramanmaraş kampında market çıkışında sıra olmasının önüne geçmek için 7 kasa çalışmaktadır ve gerektiğinde aynı anda 10 kasa hizmet verebilmektedir.

Yayladağı kampındaki 3 market haricinde marketlerin iyi durumda olduğu gözlenmiştir. Bu 3 marketin gıda ürünlerini uygun koşullarda ve sıcaklıklarda muhafaza etmediği (gıda ürünleriyle temizlik ürünlerini yan yana koymak, içecek dolaplarını başka amaçlar için kullanmak gibi) ve dolayısıyla e-kart programının şartlarını yerine getirmediği tespit edilmiştir. Ayrıca marketlerde son tüketim tarihi geçmiş gıdalar veya son tüketim tarihi bilgisinin yer almadığı toptan ürünler ve etiketsiz ürünlere rastlanmıştır. Bu marketler Şubat ayında resmi yazıyla bu hususlarda uyarılmıştır. Ancak marketlerden herhangi bir cevap gelmeyince Kızılay ve WFP ekipleri marketlere ortaklaşa bir ziyaret gerçekleştirip sözleşmelerini feshetmiştir.

Yayladağı kampındaki iki kasap, kent merkezinde yeni açılan BİM marketin de et ve tavuk ürünleri sattığını ve bundan dolayı satışlarının olumsuz etkilendiğini ifade etmiştir.

Gıda ürünlerinin mevcudiyeti

Yayladağı kampındaki 3 market dışındaki tüm marketlerde Ç1 2021 boyunca yeterli miktarda ve çeşitlilikte gıda bulunduğu gözlenmiştir. Yalnızca Mart ayında Kahramanmaraş kampında Kızılay çalışanları iki gün boyunca sebze, meyve ve süt ürünlerinin az miktarda bulunuğunu tespit etmiştir. Bunun üzerine kamp yönetimi ve Kızılay markete bir uyarı yazısı göndermiş ve sorun kısa zamanda çözülmüştür.

Alım gücü

COVID-19 kısıtlamalarının yanı sıra kış koşulları da yararlanıcıların gelir elde edebilecekleri fırsatları azaltmıştır. Yaz aylarında tarım işçiliği yapan çoğu yararlanıcı kış aylarında işsiz kalmaktadır. Sadece Kahramanmaraş kampında kalan 1500 kişi fabrikada çalıştıkları için günlük olarak kamp dışına çıkmaktadır, pandemi öncesinde bu rakam 2500 kişidir. Yararlanıcılar Kasım ve Aralık aylarında iki seferde kartlarına yatan 1000 TL'lık ek ödemeyi 18 Şubat 2021 tarihine kadar kullanabilmiştir. Bununla birlikte, yararlanıcıların çoğu ek ödemenin yapıldığı aylarda ödemenin yarısından fazlasını harcadıklarını belirtmişlerdir.

5. KORUMA VE YÖNLENDİRME

Ç1 2021 boyunca COVID-19 kısıtlamaları sebebiyle kamplara izleme ziyaretleri gerçekleştirilememiştir, ancak WFP ekipleri telefonla kamplardan vaka bilgilerini almaya devam etmiştir.

İlk yönlendirme vakasının gerçekleştiği Eylül 2017'den 31 Mart 2021 tarihine kadar kamplarda koruma ihtiyacı olan 179 vaka tespit edilmiş ve ilgili kuruluşlara yönlendirilmiştir. Vakalar WFP izleme ekipleri tarafından kamp ziyaretleri sırasında tespit edilmiştir veya kamplarda bulunan Kızılay ekipleri ya da kamp yönetimi tarafından tespit edilerek WFP'ye bildirilmiştir.

En çok yönlendirme (%87) en kalabalık kamp olan Sarıçam'dan alınmıştır. Ç1 döneminde kamp yönetimleri tarafından WFP personeline toplam 2 yönlendirme vakası bildirilmiş, vakaların ikisinin de tıbbi ekipman/ilaç veya sağlık hizmeti ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir.

Şekil 3: Kamp başına yönlendirme sayıları, Ç1 2021

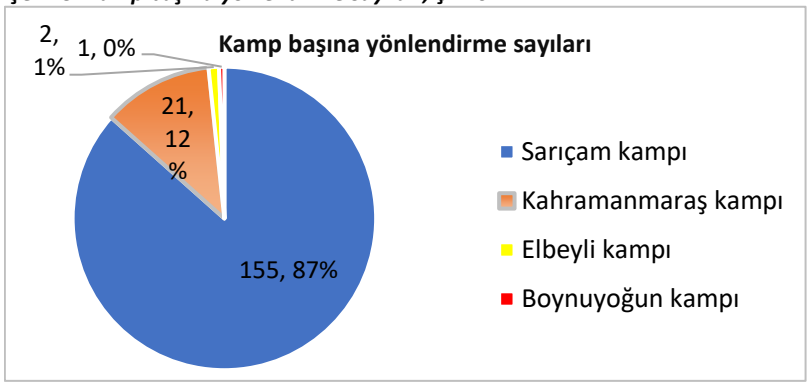

Şekil 4'te görüldüğü gibi tıbbi ekipman/ilaç ihtiyacı olan vakalar yönlendirmelerde ilk iki sırada gelmektedir (sırasıyla %72 ve %14). Bu durum Türkiye Devleti'nin sağladığı kaynakların yüksek ilaç veya ameliyat bedellerini ve tekerlekli sandalye, işitme cihazı ve gözlük gibi ekipmanları karşılamamasından kaynaklanıyor olabilir. Yüksek maliyetli olup sosyal güvencelerin karşılamadığı, işitme sorunlarına yönelik koklear implant ameliyatları gibi vakalar, pek çok koruma aktörü ile ortaklaşa gerçekleştirilen vaka yönetimleri sayesinde çözüme kavuşturulmuştur. WFP bu süreçlerde bu aktörlerin kaynak bulmaları konusunda koordinesini sağlamış, tıbbi süreçleri takip etmiş ve vakaları yönlendirmelerle vakaları başarılı bir şekilde sonuca ulaştırmıştır.

Şekil 4: Konuya göre yönlendirme sayıları, Ç1 2021

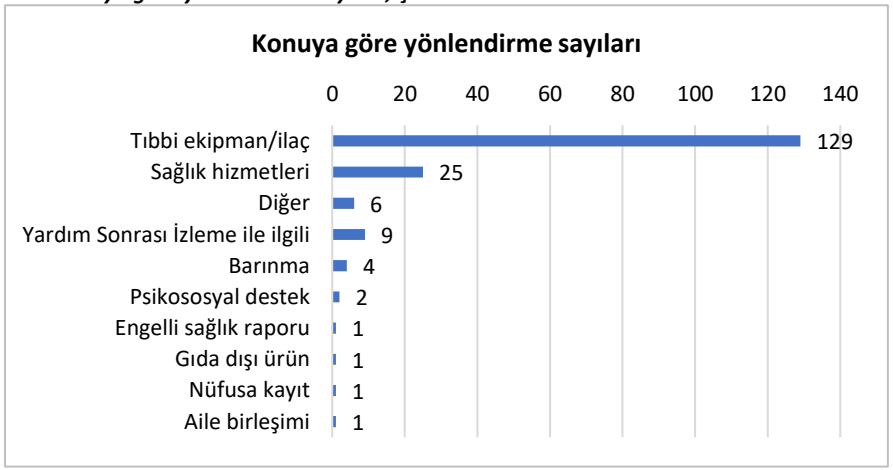

6. ETKİLENEN NÜFUSA KARŞI HESAP VEREBİLİRLİK (AAP)

168 Çağrı Merkezine Gelen Çağrılar

Raporlama döneminde çağrı merkezine 485 çağrı gelmiştir. En çok sayıda çağrı sırasıyla Adana (267), Kahramanmaraş (92) ve Kilis'ten (66) alınmıştır. Çağrılar cinsiyete göre ayrıştırıldığında aramaların %64'ünün erkekler %36'sının ise kadınlar tarafından yapıldığı görülmektedir.

Çağrıların %60'ı iletişim ve hanehalkı bilgilerini güncelleme amaçlı olup %29'u ise kart sorunlarıyla ilgilidir. Diğer çağrılar ise bilgi edinme ve şikayetlere dair çağrılardır.

Çağrıların alt kategorilerine bakıldığında en çok Hane Bilgilerinin/Üyelerinin Güncellenmesi ve sistemdeki telefon numarasının doğruluğunu teyit etme amaçlı aramalar yapımışken, ikinci sırada Kart Bakiyesi konularında arama yapıldığı görülmektedir.

Toplamda 14 şikayet alınmış ve bunların 7'si Sarıçam kampından iletilmiştir. Biri hariç diğer tüm şikayetler kamp yönetimiyle ilgilidir. Şikayetlerin niteliğine bakıldığında elektrik kesintileri, kamptaki kayıtlarının dondurulması nedeniyle dolaylı olarak program dışı bırakılmak ve hanedeki kişi sayısını ve hane kaydını güncelleyememek gibi konular öne çıkmaktadır. Genellikle çalışma amacıyla kamp dışına çıkıp, belirlenmiş kamp dışı kalma süresini aşan yararlanıcılar döndüklerinde kayıtlarını yenilemeleri gerekmekte, yeniledikleri takdirde de otomatik olarak e-kart programına tekrardan dahil olabilmektedirler. Şikayetlerden birisi bir yararlanıcının hastanede yatması nedeniyle süreyi aşmış olması ve tekrar kayıt sırasında yaşadığı sıkıntılar ile ilgilidir.

Bankayla ilgili kaydedilen şikayetler genellikle bankanın kimliksiz kart teslim etmemesi ve kartların geç çıkartılmasıdır. Raporlama dönemi içerisinde herhangi bir dolandırıcılık vakası tespit edilmemiştir.

Şekil 5: Kategorilere göre alınan çağrı sayıları, Ç1 2021

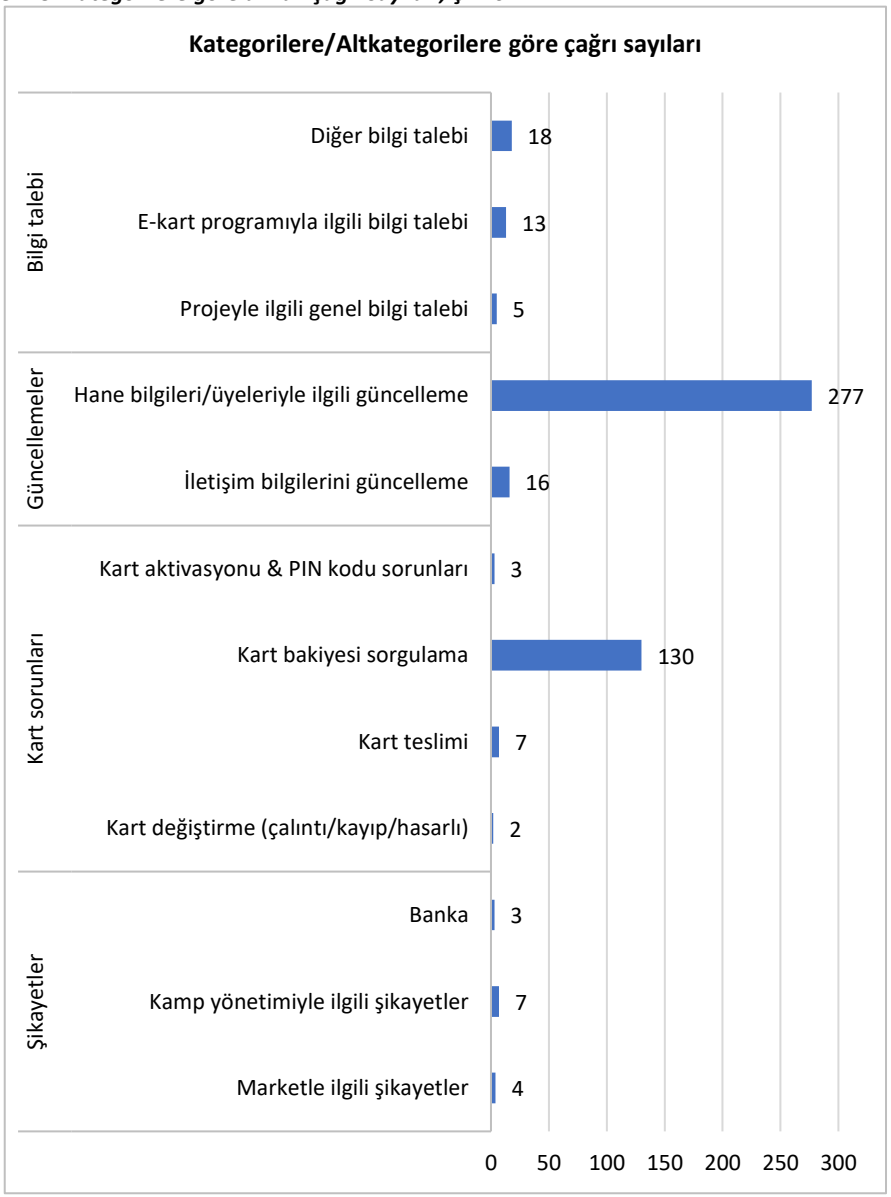

Dışerişim Faaliyetleri

Transfer miktarında yapılan değişiklikle uyumlu olarak SMS içerikleri yeniden düzenlenmiş ve yararlanıcılara gönderilmiştir. Raporlama döneminde yararlanıcılara gönderilen toplam SMS sayısı 121,477'dir. SMS'lerin 18,376 tanesi hareketsiz hesaplar hakkında bilgilendirme, bir diğer 18,266 tanesi ise kullanılmayan bakiyelerin hesaptan geri dönüşü ile ilgili sürece dair bilgilendirme mesajlarıdır.

Bununla birlikte tüm yararlanıcılar COVID-19 salgınıyla ilgili iki bilgilendirme SMS'i almıştır. Mesajlardan biri genel bir hatırlatma amaçlıyken diğerinin içeriği özellikle kamp marketlerinde maske ve mesafe kuralına uymaya yöneliktir. 34 kişi kamp kurallarına uymadıkları gerekçesiyle kayıtları donduğundan artık e-kart programına hak sahibi olmadıklarına dair SMS almıştır. Son olarak yararlanıcılara programdaki güncellemelere ilişkin 12,500 broşür dağıtılmıştır.

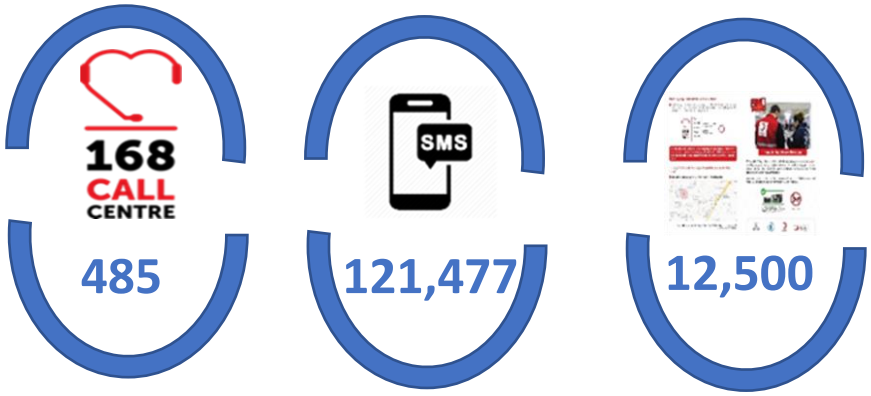

Şekil 6: Kategorilere göre gönderilen SMS'ler, Ç1 2021

Daha fazla bilgi için

WFP Türkiye Muhtaçlık Analizi ve Haritalama / İzleme & Değerlendirme (VAM/M&E) Unit: co.tur.m&e@wfp.org

Tavsiye edilen referans formatı: Dünya Gıda Programı. (2020). *Türkiye Kamp İçi Elektronik Kart Programı Fiyat Market İzleme ve Yerinde İzleme Raporu (4. Çeyrek).* Ankara, Türkiye: Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP) Türkiye Ülke Ofisi.

EK 1: WFP REFERANS NİTELİĞİNDE GIDA SEPETİNDEKİ ÜRÜNLERİN FİYATLARI, Ç1 2021

Gıda sepeti, Türkiye'deki mültecilerin tüketim alışkanlıklarını yansıtan, besin değeri yüksek ve mümkün olan en ucuz fiyatlı ürünlerden oluşacak şekilde tasarlanmıştır. Ekmek, geleneksel olarak gıda sepetinin toplam maliyetinde en büyük paya sahiptir (%20). Ardından peynir (%17) ve pirinç (%12) gelmektedir. Hem yumurta hem de fasulyenin gıda sepetindeki payı %10'dur. En fazla paya sahip beş gıda beslenme çeşitliliğinin var olduğuna işaret etmektedir.

Şekil 7: Gıda sepetindeki ürünlerin yüzdeleri ve gıda sepetinin toplam maliyeti

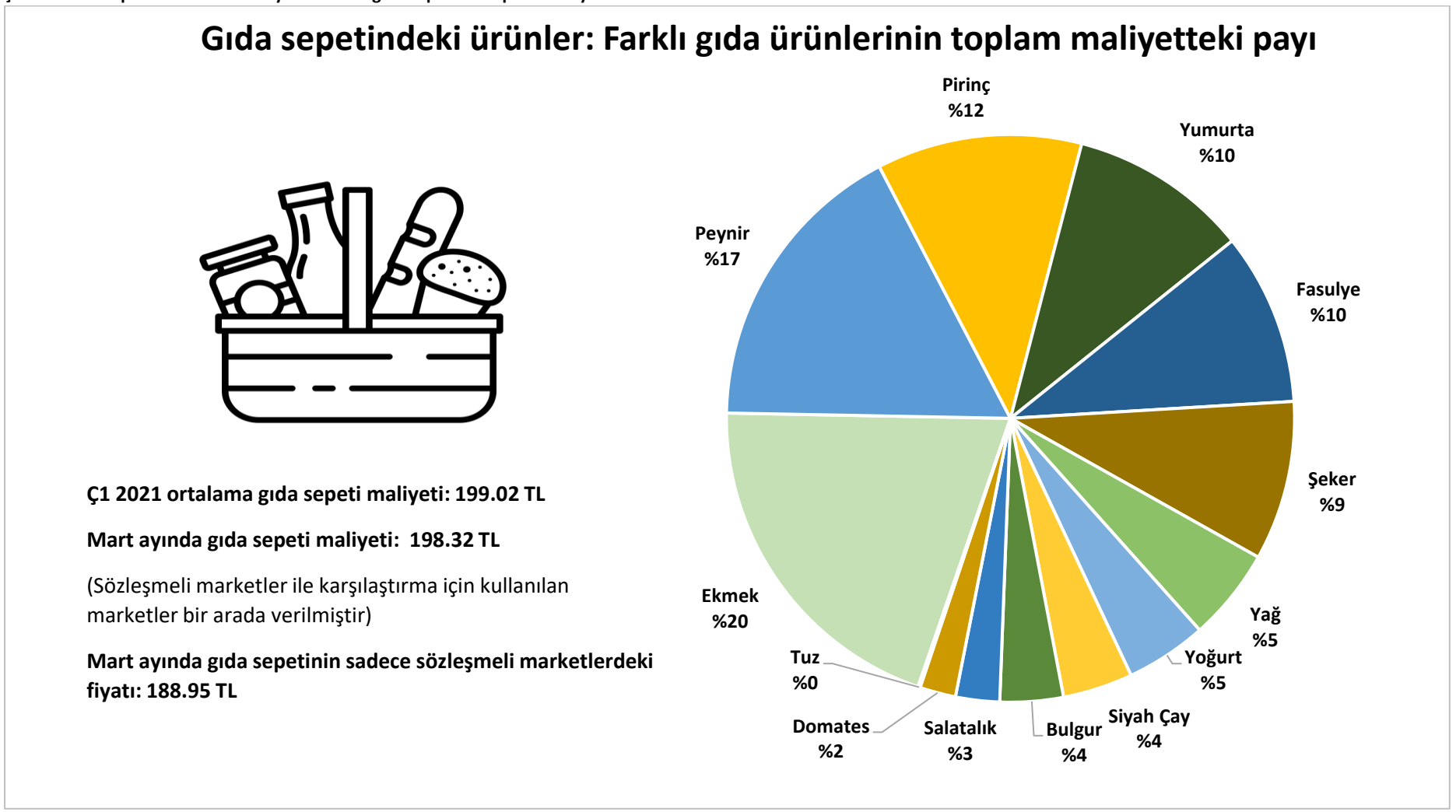

Şekil 8'de gıda sepetindeki tüm ürünlerin Ekim 2020'den beri ölçülen fiyatları verilmiştir. Yüksek gıda enflasyonu sebebiyle Ç4'te birçok gıda ürününün fiyatının hızla artmasının ardından Ç1 2021'de fiyatlardaki artış yavaşlamıştır. Ayçiçek yağı, şeker, peynir ve ekmek fiyatları zaman içinde yükselirken fasulye ve yumurta fiyatları biraz düşmüştür. Ç1 2021'de çay dışındaki tüm gıdalar sözleşmeli marketlerde daha ucuzdur. Bunun sebebi satın alınan çayın türüdür. Mülteciler kültürel alışkanlık olarak Seylan çayı içmektedir. Bu çayın fiyatı da sözleşmeli olmayan marketlerde en düşük fiyatlı alternatif olarak satılan Türk çayından yüksektir.

Şekil 8: WFP referans niteliğindeki gıda sepetindeki ürünlerin değişken fiyat trendleri (TL/kg), sözleşmeli ve sözleşmeli olmayan marketler

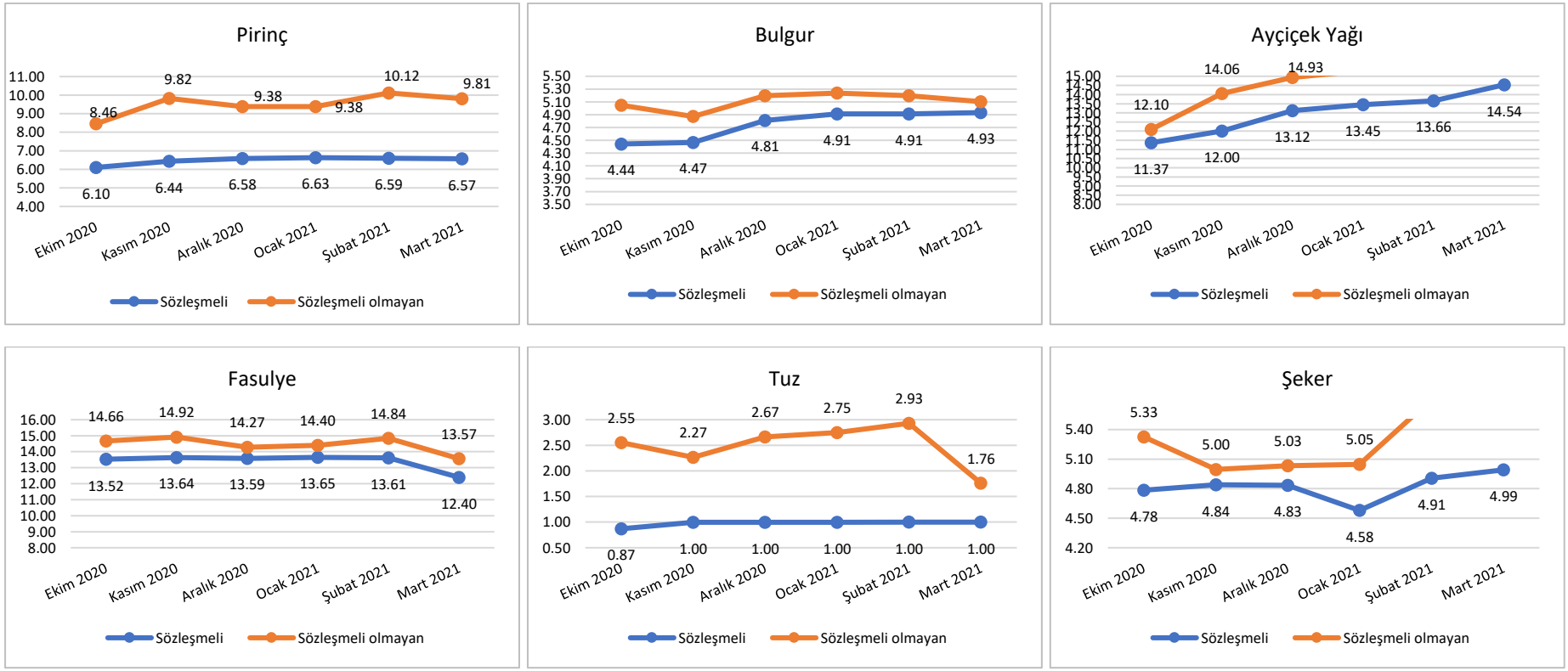

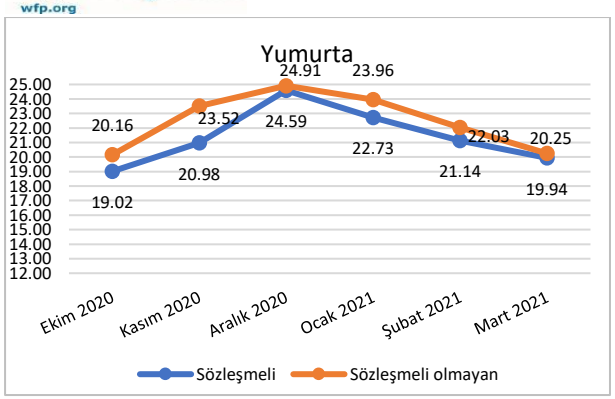
Yumurta
25.00
24.00
23.00
22.00
21.00
20.00
19.00
18.00
17.00
16.00
15.00
14.00
13.00
12.00
20.16
23.52
24.91
23.96
22.03
20.25
19.02
20.98
24.59
22.73
21.14
19.94
Ekim 2020
Kasım 2020
Aralık 2020
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

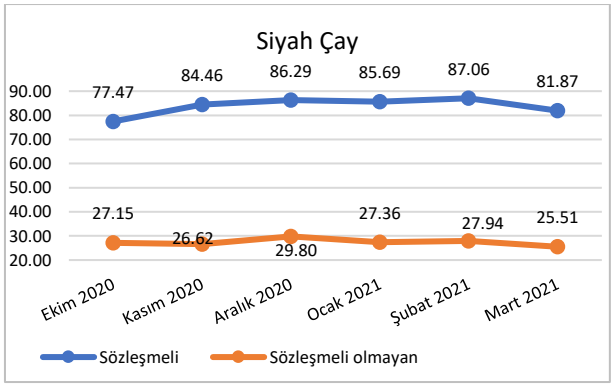
Siyah Çay
90.00
80.00
70.00
60.00
50.00
40.00
30.00
20.00
77.47
84.46
86.29
85.69
87.06
81.87
27.15
26.62
29.80
27.36
27.94
25.51
Ekim 2020
Kasım 2020
Aralık 2020
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

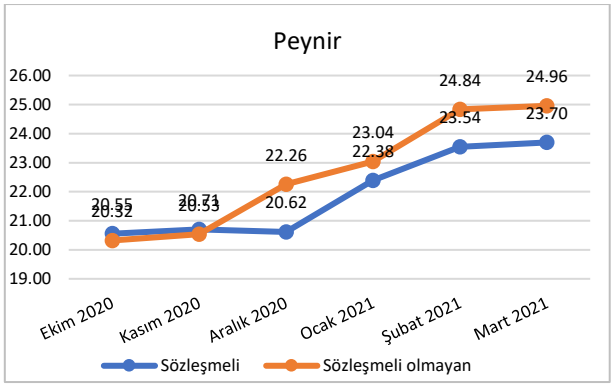
Peynir
26.00
25.00
24.00
23.00
22.00
21.00
20.00
19.00
20.55
20.71
22.26
23.04
24.84
24.96
20.32
20.53
20.62
22.38
23.54
23.70
Ekim 2020
Kasım 2020
Aralık 2020
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

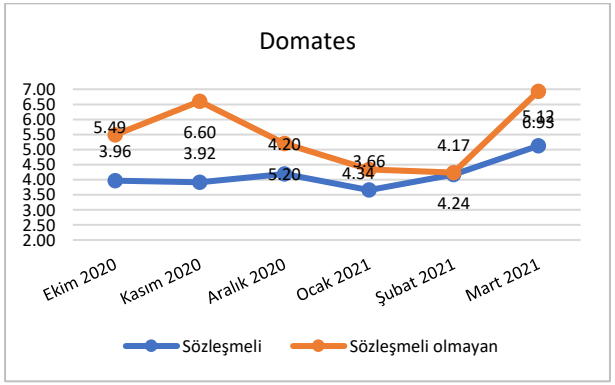
Domates
7.00
6.50
6.00
5.50
5.00
4.50
4.00
3.50
3.00
2.50
2.00
5.49
6.60
4.20
3.66
4.17
5.12
3.96
3.92
5.20
4.34
4.24
6.93
Ekim 2020
Kasım 2020
Aralık 2020
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

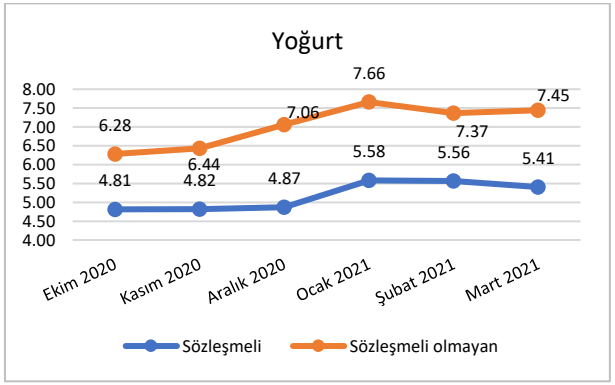
Yoğurt
8.00
7.50
7.00
6.50
6.00
5.50
5.00
4.50
4.00
6.28
6.44
7.06
7.66
7.37
7.45
4.81
4.82
4.87
5.58
5.56
5.41
Ekim 2020
Kasım 2020
Aralık 2020
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

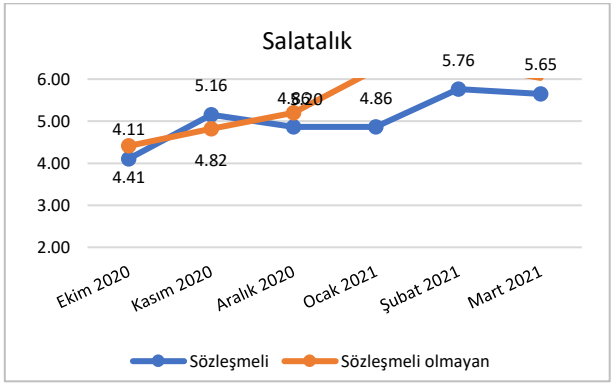
Salatalık
6.00
5.00
4.00
3.00
2.00
4.11
5.16
4.86
4.86
5.76
5.65
4.41
4.82
Ekim 2020
Kasım 2020
Aralık 2020
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

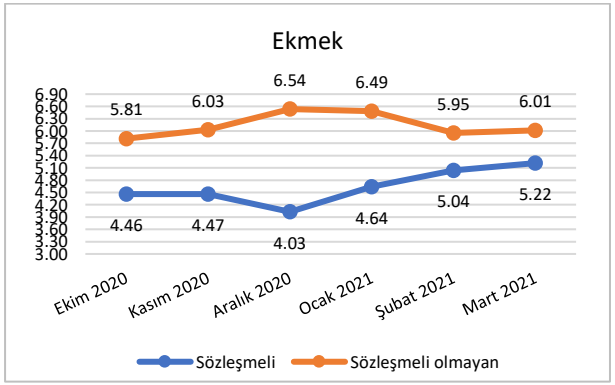
Ekmek
6.90
6.60
6.30
6.00
5.70
5.40
5.10
4.80
4.50
4.20
3.90
3.60
3.30
3.00
5.81
6.03
6.54
6.49
5.95
6.01
4.46
4.47
4.03
4.64
5.04
5.22
Ekim 2020
Kasım 2020
Aralık 2020
Ocak 2021
Şubat 2021
Mart 2021
Sözleşmeli
Sözleşmeli olmayan

WFP Türkiye Ülke Ofisi Kamp Programı

WFP Türkiye Ülke Ofisi Kamp Programı

51,026 hak sahibi birey **10,286 hak sah** **ayan** birey **5 hak sahibi olmayan** hane

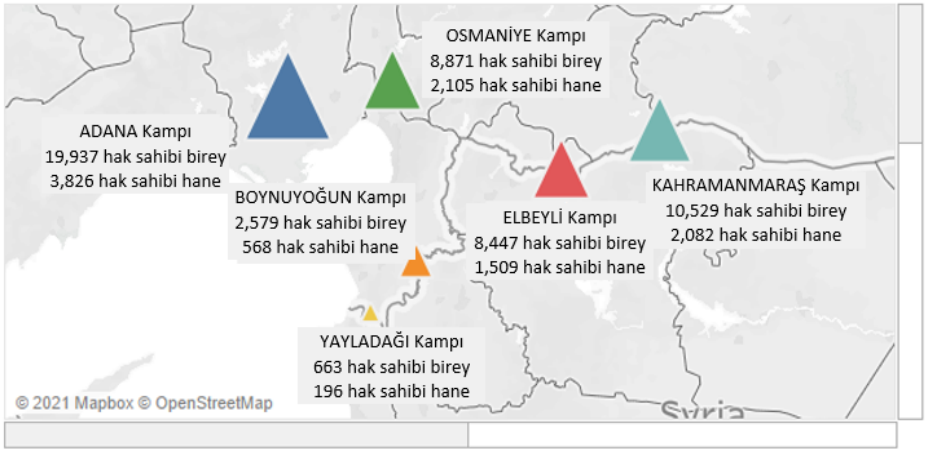

Ç1 2021'de, toplam **5 hanede 5 birey**, hane reisinin 18 yaş altı olması nedeniyle program dışına çıkarılmıştır.

Bu vakalar genellikle hanedeki yetişkin birey(ler)in, (hastanede kalma veya çalışma amacıyla kamp dışında kalma süresinin aşılması nedeniyle) sistemde "firari" statüsüne düşmüş olmaları ndan kaynaklanmaktadır. Bu bireyler tekrar kayıtlarını yaptırdıklarında tüm hane halkı program yardımını almaya devam etmektedir.

Kamp programındaki değişiklikler: bireyler/haneler

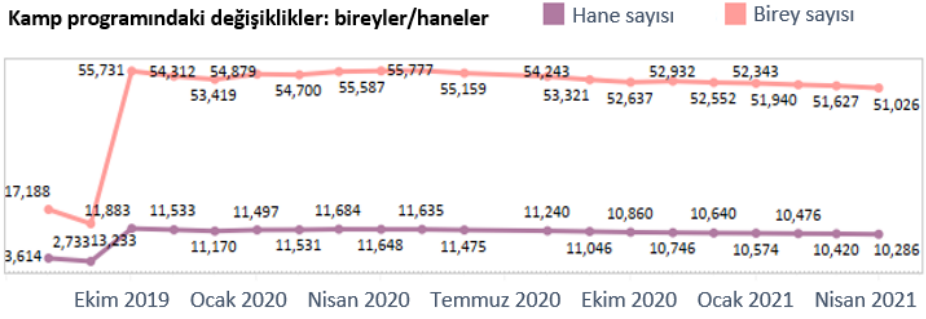
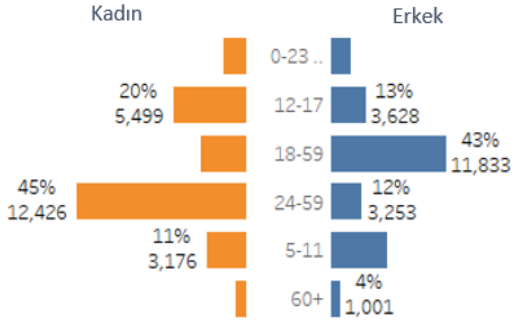
Yaş-Cinsiyet Piramidi